

tende Landbrugsministre her i Landet. Det er dette Nævn, der skal afgøre, hvor der skal tages Jord, og hvor der skal gives Jord. Det er Indholdet af Forslaget. Og hvad vil saa dette betyde for Landbrugets Stilling? Det vil, som jeg har nævnt, ikke have nogen Betydning for selve Udstykningsarbejdet; men dette Lovforslags Vedtagelse og dette Nævns Nedsættelse vil betyde, at der kommer en stor sort Sky hen over hele vort Landbrugs Himmel. Det vil betyde, at hele den Sikkerhed, hvormed det danske Landbrug har arbejdet sig op, er i samme Øjeblik taget bort.

Enhver, der vil gøre sig bekendt med Udviklingen indenfor det danske Landbrug, vil vide, at det, der har ført det danske Landbrug til den Stilling, det nu indtager, er dette, at der ikke blot Aar efter Aar, men Slægtled efter Slægtled har kunnet sættes ind i Landbruget en Indsats af Kapital og Arbejde, saaledes at i Aarenes Løb, efter Slægtleds Arbejde, betyder det, der nu sidder i et almindeligt dansk Landbrug af Kapital og Arbejde, af Bygninger, af Besætning, af Kultur af Jorden, meget mere end selve den nøgne Jordværdi. Naar det danske Landbrug har kunnet opnaa dette, jeg tror, jeg tør sige i højere Grad, end det har fundet Sted i noget andet Land, skyldes det en Reform, der findes mellem de andre store Landboreformer, den Reform, der gav Selveje til Jorden. Det var en livgivende Reform. Det var den, der gav Liv i hele Landbrugsvirksomheden. Den aabnede Vejen for de store Kulturarbejder, og jeg tror, det er den, der har ført til eller danner Grundlaget for, at det danske Landbrug i Øjeblikket er det Landbrug i hele Verden, der baade med Hensyn til Arbejde og Kapitalindsats er det mest intensive, der findes. Jeg tror, at hvis vi vil tage en Statistik, vil man ikke finde noget Land, der i disse Henseender staar højere. Vi ser da ogsaa, at i alle Lande rundt omkring, ikke blot i Europa, men ogsaa i andre Verdensdele, hvor Fæste og Forpagtningsformen er almindelig, ser man hen til Selveje, den private Ejendomsret, som vi har den her i Landet, og søger deri en Del af Forklaringen paa den høje Udvikling, der har fundet Sted indenfor det danske Landbrug.

Det er saa almindeligt, naar man drøfter disse Spørgsmaal, at der siges: Men kunde den Mand, der har 200 Tdr. Land, ikke nøjes med 150 Tdr. Land, og den Mand, der har 60 Tdr. Land, kunde han ikke nøjes med 50 Tdr.? Jeg tror i og for sig, at en Mand kan leve lige saa lykkeligt med 150 Tdr. Land som med 200 Tdr. Land og kan

leve lige saa lykkeligt med 50 Tdr. Land som med 60 Tdr. Land. Jeg tror ikke, at Lykken er knyttet til det, om en Mand har 20 Tdr. Land, eller om han har 200 Tdr. Land. Men jeg tror ganske vist, at hvis en ung Mand vil ind paa at drive en Landbrugsvirksomhed og vil vie denne Gerning sit Livs Arbejde, saa gaar det ikke an at anbringe ham under saadanne Forhold, at en udenforstaaende Myndighed naar som helst, uden at han har Indflydelse derpaa, kan tage et eller to Skifter fra ham, efter at han har bygget hele sin Bedrift op paa dette Landbrug, har anlagt sine Sædskifter og med hele sin Interesse og, om jeg saa maa sige, med hele sin Følelse er gaaet ind i det Arbejde. Han vil ikke hverken rent økonomisk eller følelsesmæssigt kunne gaa op i den Virksomhed, som han skulde kunne gøre det, hvis der stadig staar den Udsigt for ham, at et Nævn naar som helst kan komme og sige til ham: Ja, undskyld, du vil kunne leve akkurat lige saa lykkeligt, naar vi nu tager et Skifte fra dig; du havde 8 Skifter, saa beholder du dog 7 tilbage. Jeg tror, at enhver erfaren Landmand, enhver, der har haft med Landbrugsvirksomhed at gøre, vil give mig Ret i, hvad jeg her siger. Jeg tror ganske vist, at Forslagsstillerne ikke ved det, og jeg finder en Undskyldning for Fremsettelsen af dette Lovforslag just deri, at de ikke ved, hvad de gør.

Hvad angaar Hensigten med Forslaget, som jo vil blive staaende tilbage, selv om Rigsdagen ikke vedtager det, da vil jeg sige, at denne Hensigt er for mig ganske tydelig og aabenbar. Den træder for mig klarere frem i selve Forslaget, end Hensigten egentlig traadte frem i den ærede Ordførers Udtalelse nu for nylig, selv om jeg dermed ikke vil sige, at han udtalte sig i mindste Maade uklart; det var let at følge ham, men jeg tror, at han undgik at omtale Hensigten med Forslaget, og jeg skal derfor et Øjeblik opholde mig ved denne. For mig staar det saaledes, at hvis Rigsdagen vil følge den Vej, der her vises, og vil vedtage Lovforslaget, som det er, vil det være et betydningsfuldt Skridt i Retning af det, der kaldes Socialisering af Jorden eller, med et andet og i Øjeblikket mere almindeligt Navn, Nationalisering af Jorden. Det er et højmoderne Fænomen, det træffes i sin mest udprægede Form og grelleste Skikkelse i Øjeblikket i Rusland. Der er man i Øjeblikket meget forsigtig med Jorden; jeg har hørt, at det er Jorden, man i Øjeblikket rører ved paa den mest lempelige Maade. Man slaar der ganske anderledes kraftigt ned paa andre Besiddelsesformer eller Erhvervsvirksomheder; dem